

Kouluttajakoulutus osa 3: Digitaitomerkistön arvioija

Merja Sjöblom
Digiosaamisen vauhdittaja
merja.sjoblom@tieke.fi

TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry

Kouluttajakoulutus osa 3: Digitaitomerkistön arvioija

- ▼ Tietopaketti digitaitojen osaamismerkistöstä
 - ▼ Osaamismerkistö, osaamiskuvaukset ja kriteerit
 - ▼ Osaamisen arviointi ja arvioijan ohjeet
- ▼ Osaamismerkin saaja osaa
 - ▼ hahmottaa digitaitojen osaamismerkistön rakenteen ja sisällön
 - ▼ ohjata opiskelijaa osaamismerkkien hakemisessa
 - ▼ arvioida osaamismerkkihakemuksia arviointikriteereiden mukaisesti

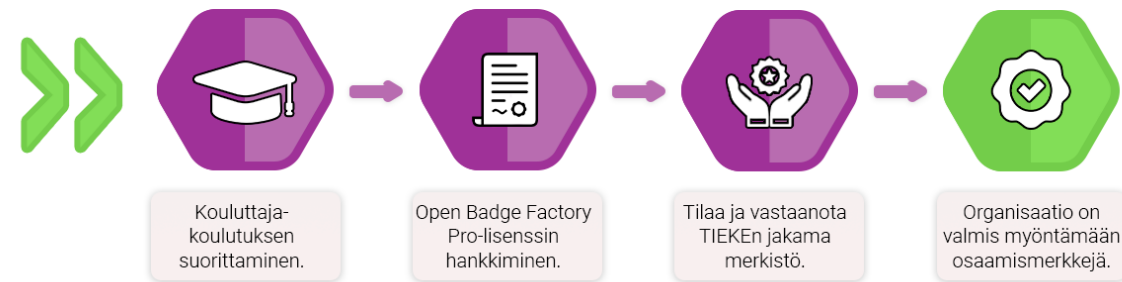

Digitaitomerkistön osaamismerkkien myöntäminen ja suorittaminen

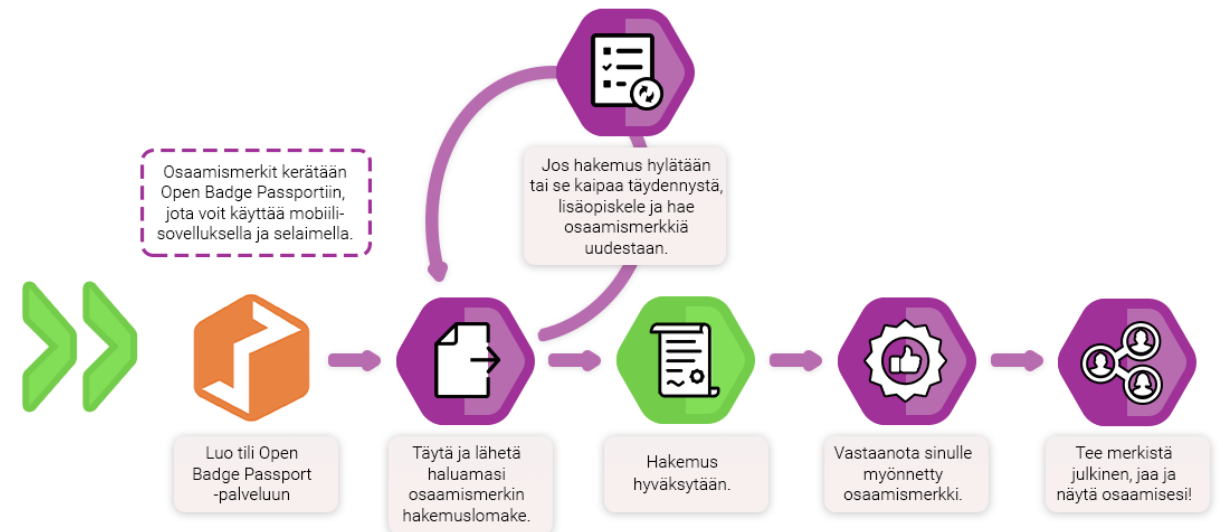
Näin organisaatio pääsee myöntämään osaamismerkkejä

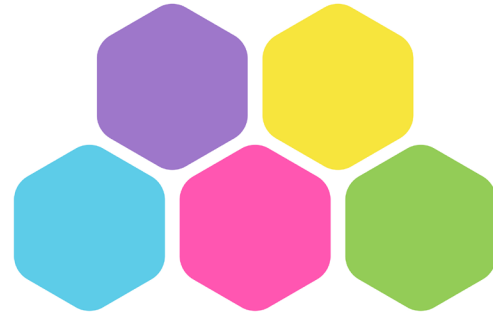
- Kouluttajakoulutus
 - verkkokoulutus tai tallenteilta
- Open Badge Factoryn käyttöönotto
 - Pro-lisenssi, verkostoituminen TIEKEN kanssa
- Osaamismerkistön tilaaminen
- TIEKE jakaa osaamismerkistön linkkeinä organisaatiolle
 - Jaetun merkistön käyttöönotto
 - Merkistön viimeistely organisaation OBF:yssä
- Organisaatio on valmis myöntämään digitaitojen osaamismerkkejä
- Lisää prosessista TIEKEN [verkkosivuilla](#)

Digitaitomerkistön osaamismerkkien suorittaminen

- Digiosaaminen todennetaan osaamismerkkihakemuksilla
 - Osallistuminen koulutukseen
 - Itseopiskelu
 - Halu osoittaa aiemmin hankittua osaamista.
- Rekisteröityminen [Open Badge Passportiin](#)
 - maksuton pilvipalvelu tai mobiilisovellus
- Osaamismerkkihakemus
 - Hyväksytty, hylätty tai pyydetty täydentämään
 - Hyväksytyt osaamismerkit otetaan vastaan Open Badge Passportissa
 - Merkin voi avata julkiseksi ja jakaa eteenpäin, esim. linkkinä tai LinkedIniin
- Merkkien suorittajien motivointi
 - Miksi osaamismerkit?

Digitaitomerkistö

Valtakunnallinen digitaitojen osaamismerkistö

Taustalla Osuvat taidot –hanke (2019-2021)

- Oulun ammattikorkeakoulu – koordinaattori
- Hämeen ammattikorkeakoulu
- TIEKE
- Suomen eOppimiskeskus
- Omnia
- Kiipulan ammattiopisto
- Koulutuskeskus Salpaus
- Luksia
- Koulutuskuntayhtymä OSAO
- Sedu
- Opintokeskus Sivis
- Lisäksi mukana:
 - Opetushallitus
 - DVV
 - Ahjolan kansalaisopisto

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

OSAO

salpaus
Koulutuskeskus | Further Education

OMNIA

**SUOMEN
eOPPIMISKESKUS RY**

sedu

Opintokeskus SIVIS

Kiipula!

luksia

TIEKE

TIEKE

Pohjautuu kansallisiin ja kansainvälisiin viitekehyksiin

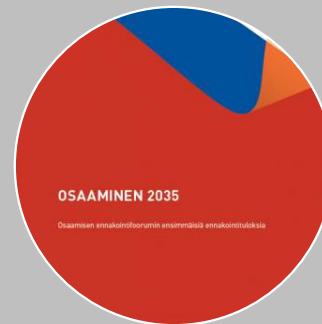
ePerusteet

- Opetussuunnitelmien, tutkintojen ja koulutusten perusteet varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle

DigComp

- Viisi keskeistä digikompetenssia
- Tiedon haku ja hallinta, viestintä ja yhteistoiminta, sisällön tuottaminen, turvallisuus, ongelmanratkaisu-aidot

Osaaminen 2035

- Osaamisen ennakointifoorumi
- 1. generinen osaaminen
- 2. yleinen työelämäosaaminen
- 3. kansalaisen digiosaaminen

Digitaitotasot

- DiKATA-hankkeessa määritellyt digitaitotasot

Vertailtiin viitekehyksiä, sanoitettiin osaaminen

Digitaitomerkistö

- **Ongelmanratkaisija (K5)**
 - Suunnitelmallinen työskentely
- **Hyötykäyttäjä (H4)**
 - Oman työn organisointi
- **Yhteistyöskentelijä (H3)**
 - Yhteistyö
- **Digiosaaja (T2)**
 - Minä digiosaajana
- **Perusosaaja (T1)**
 - Laitteiden valinta ja käyttö
 - Tiedonhaku ja -arviointi
 - Turvallinen toiminta
 - Vastuullinen toiminta
 - Viestintä ja asiointi
 - Sovellusten käyttö ja hallinta

Laitteiden valinta ja käyttö

Tiedon haku ja arviointi

Turvallinen toiminta

Vastuullinen toiminta

Viestintä ja asiointi

Sovellusten käyttö ja hallinta

<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa ja valita käyttötarkoituksen mukaisen laitteen (esim. tietokone, tabletti, puhelin) käyttää yleisimpiä digitaalisia laitteita sekä niiden perustoimintoja ja –asetuksia tarkistaa, onko liittynyt johonkin langattomaan tai langalliseen verkkoon 	<p>Laitteen käynnistys, verkkoyhteydet, päivitykset, käyttötarkoituksen perustelu</p>
<ul style="list-style-type: none"> etsiä tietoa digitaalisissa ympäristöissä (hakusanat, hakukoneet) hakea eri muotoista tietoa (teksti, kuva, video) arvioida digitaalisen sisällön luotettavuutta tunnistaa, miten tekijänoikeudet liittyvät tietoon ja tiedon jakamiseen 	<p>Tekijänoikeudet, tiedon ja sivustojen luotettavuus, Toiminnallinen tehtävä (tiedon haku, selaimen välilehdet, kuva)</p>
<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa tyypillisimpiä kyber- ja tietoturvauhkia suojata käytössään olevat laitteet (esim. virustorjunta, laitteiden lukitseminen ja haittaohjelmien estäminen) tunnistaa, kun tietoturvaa on loukattu ja tietää miten toimia 	<p>Laitteiden suojaus, virus- ja haittaohjelmat, digihuijaus Toiminnallinen tehtävä (salasanalause)</p>
<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa digitaalisten laitteiden ja sovellusten käytön vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin käyttää viestipalveluita ja sosiaalisen median palveluita vastuullisesti ottaa huomioon tekijänoikeudet tiedon käyttämisessä ja jakamisessa luoda ja muokkaa kuvallista digitaalista sisältöä (esitysgrafiikka) tekijänoikeuksia noudattaen 	<p>Toimiminen sosiaalisessa mediassa (tavat, kuvat), verkkokiusaaminen Toiminnallinen tehtävä (diaesitys digihyvinvoinnista)</p>
<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa oikeutensa ja vastuunsa omien tietojen luovuttamisessa sähköisiin palveluihin käyttää sähköisiä asiointipalveluja tunnistaa vahvan tunnistautumisen menetelmiä suojata henkilökohtaisia tietojaan ja yksityisyyttään tunnistaa tietosuojaan periaatteita ja noudattaa niitä käyttää sähköpostia ja sen perustoimintoja 	<p>Vahva tunnistautuminen, turvallisuus, julkiset asiointipalvelut, sähköposti, GDPR Toiminnallinen tehtävä (sähköposti, jossa liite)</p>
<ul style="list-style-type: none"> valita ja käyttää tekstinkäsittely- ja taulukkolaskentasovelluksia tunnistaa erilaisia tiedostomuotoja tehdä standardin mukaisia tekstidokumentteja tehdä laskentataulukkoja ja hyödyntää laskukaavoja tietojen laskennassa käsitellä ja siirtää eri muotoista tietoa 	<p>Tiedostokoot ja –muodot Toiminnalliset tehtävät (tekstinkäsittely ja taulukkolaskenta)</p>

Perusosaaja

- hallita ja suojata omaa digitaalista identiteettiään
- tunnistaa digitaaliseen jalanjälkeen vaikuttavia tekijöitä
- erottaa henkilökohtaisen ja ammatillisen läsnäolon digitaalisissa ympäristöissä
- tunnistaa omaa digitaalista osaamistaan ja sen kehittämistarpeita

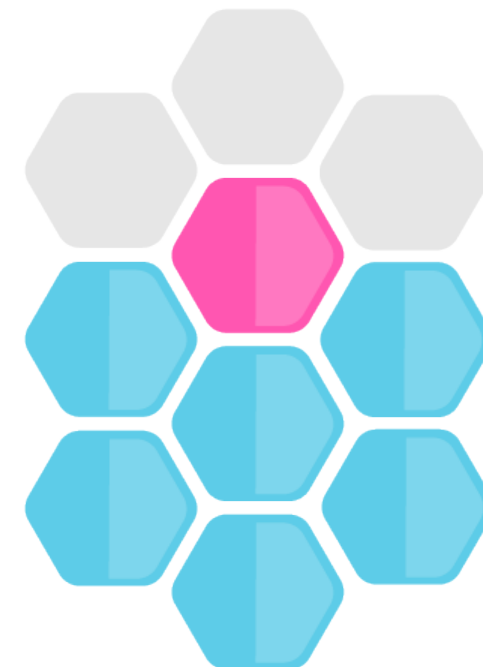
Monivalinnat

- digitaalinen identiteetti
- henkilökohtainen ja ammatillinen läsnäolo sosiaalisessa mediassa

Toiminnallinen tehtävä

- oma digitaalinen osaaminen

Digiosaaja

- käyttää digitaalisia työkaluja yhteistyöhön ja -tuottamiseen
- muokkaa, yhdistää ja kehittää digitaalisia sisältöjä uuteen muotoon
- varastoi, siirtää ja jakaa digitaalista sisältöä digitaalisten työkalujen avulla
- hyödyntää ja valitsee tarkoituksenmukaisia tekijänoikeuksiin liittyviä lisenssejä

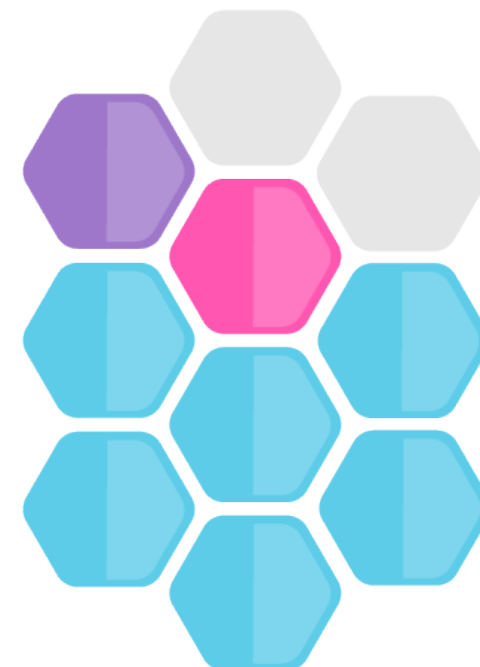
Monivalinta

- Creative commons –lisenssit

Toiminnalliset tehtävät

- tekijänoikeudet (Kopiraittilan käyttö)
- verkkokokoukseen osallistuminen
- verkkokokouksen hyvät käytännöt

Yhteistyöskentelijä

- käyttää erilaisia sovelluksia työn organisointiin
- edistää omaa digihyvintiaan hyödyntämällä tietotyön hyviä käytäntöjä
- hyödyntää itsensä johtamisen (itsesäätely ja ajanhallinta) apuvälineitä

Monivalinnat

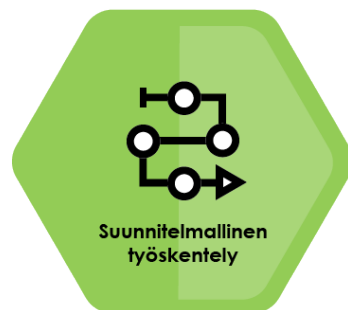
- ajan- ja tehtävienhallinta
- digihyvintointi
- digiteknologioiden vaikutus terveyteen

Toiminnallinen tehtävä

- kalenterin luominen ja kalenteritapahtumat
- digihyvintointia edistävät asiat

Hyötykäyttäjä

- tunnistaa itsenäisesti haasteita digitaalisissa ympäristöissä
- tunnistaa uusien teknologioiden tuomia mahdollisuuksia työssä ja arjessa
- käyttää digitaalista teknologiaa monipuolisesti tiedon etsimiseen, tarkasteluun ja uuden tiedon tuottamiseen
- ratkaista ongelmatilanteita suunnitelmallisesti ja tehdä perusteltuja kehittämissuhteita

Toiminnalliset tehtävät

- teknologioiden hyödyntäminen erilaisissa tilanteissa
- ohje vastuullisesta ja turvallisesta toiminnasta sosiaalisessa mediassa ja digitaalisessa ympäristössä
- ohjevideo etäkokoukseen osallistumisesta

Ongelmanratkaisija

Merkit suoritettavissa myös ruotsiksi ja englanniksi

► Kompetensmärken för digitala färdigheter

- **Problem lösare (K5)**
Problemlösning och planering
- **Utnyttjare (H4)**
Organisation av ditt arbete
- **Samarbetare (H3)**
Kollaboration
- **Digitala färdigheter (T2)**
Digital mig
- **Grundläggande färdigheter (T1)**
 - Val och användning av enheter
 - Sökning och utvärdering av information
 - Trygg aktivitet
 - Ansvarsfull aktivitet
 - Kommunikation och kontakt
 - Användning och administration av applikationer

► Open badges for digital skills

- **Convergent thinker (K5/Excellent)**
Problem solving and planning
- **Utiliser (H4/Good)**
Organising your work
- **Collaborator (H3/Good)**
Collaboration
- **Digital skills (T2/Satisfactory)**
Digital me
- **Basic skills (T1/Satisfactory)**
 - Choosing and using devices
 - Searching and evaluating information
 - Secure action
 - Responsible action
 - Communication and services
 - Using and managing applications

Kun haluat kieliversiot käyttöösi, valitse ne tilauslomakkeella

Tilattava tuote: **Digitaitojen osaamismerkistö***

- Suomenkielinen osaamismerkistö
- Ruotsinkielinen osaamismerkistö
- Englanninkielinen osaamismerkistö

Osaaminen osoitetaan merkkihakemuksilla

Merkkikohtaiset hakemuslomakkeet

- Monivalinta- ja toiminnalliset tehtävät

Arvioijan ohjeet

TIEDON HAKU JA ARVIOINTI

TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry

digiosaaminen@tieke.fi

TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry on vaikuttaja, verkottaja ja vauhdittaja digitaalisen osaamisen kehittämisen ja digitaalisten toimintaprosessien edistämisen alueilla.

Ystäväsä jakaa sinulle ajankohtaista asiaa käsittelevän julkaisun. Mistä voit arvioida, onko sen sisältämä tieto luotettavaa? Valitse kaksi (2) oikeaa vaihtoehtoa.

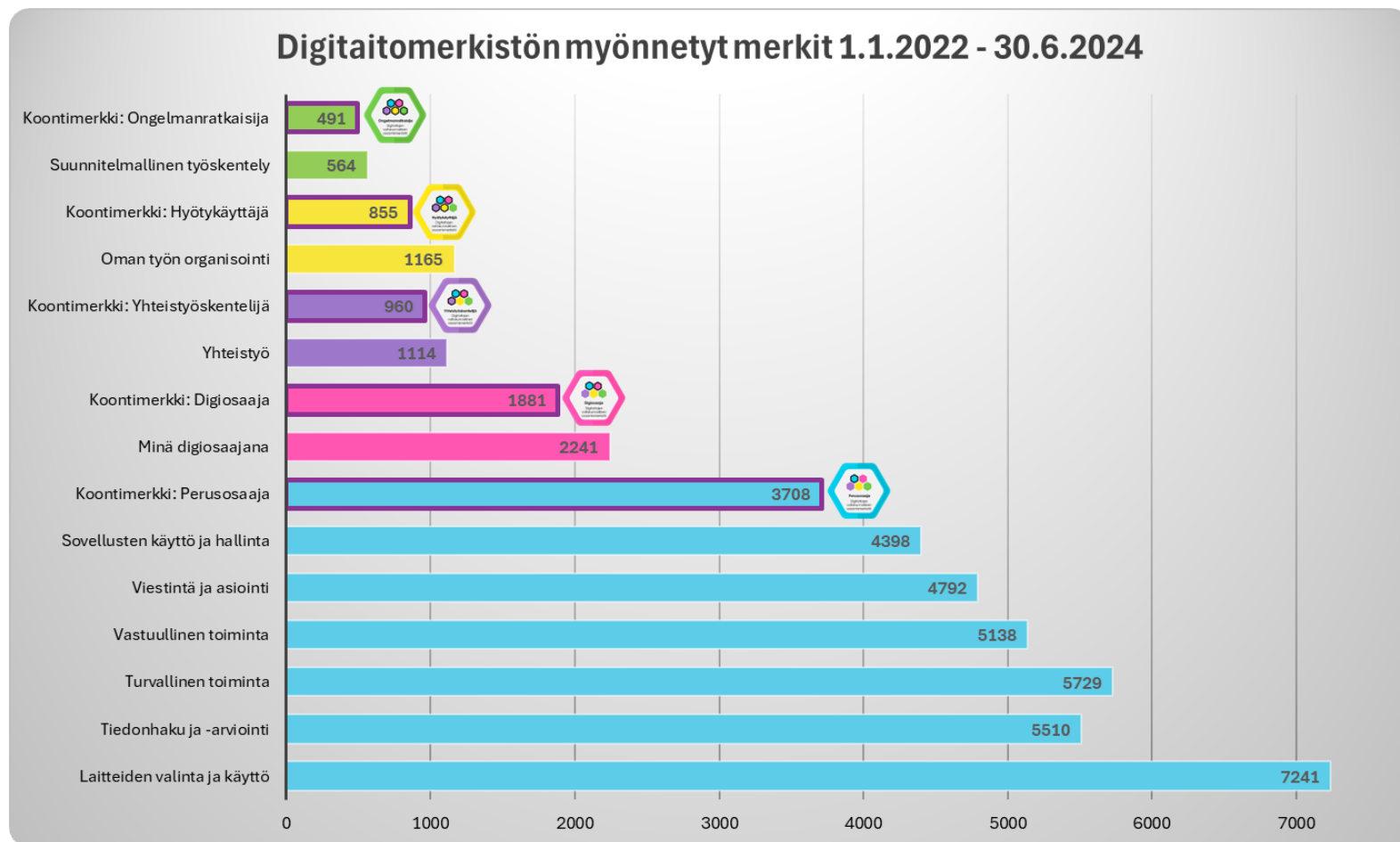
- 1. Julkaisussa esitellyt väittämät voi tarkistaa muista lähteistä.
- 2. Julkaisu sisältää grafiikoita ja tilastoja.
- 3. Julkaisua on jaettu paljon sosiaalisessa mediassa.
- 4. Julkaisun tekijä on luotettavaksi tiedetty taho.
- 5. En tiedä.

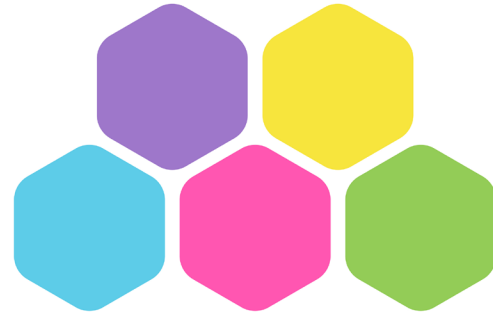
Etsi suomenkielinen video, jossa kerrotaan digitaalisista osaamismerkeistä. Kopioi videon linkki. Liitä linkki vastauskenttään.

Digitaitomerkkejä myönnetty yli 45.000 kpl

1/2022 – 6/2024

- Suomenkielisiä
 - Perusmerkkejä n. 37.500
 - Koontimerkkejä n. 7.800
- Ruotsinkielisiä
 - Perusmerkkejä 273
 - Koontimerkkejä 33
- Englanninkielisiä
 - Perusmerkkejä 32
 - Koontimerkkejä 3
- Sertifioituja kouluttajia 258

Digitaaitomerkistö

Merkkihakemusten arviointi Open Badge Factoryssä

Merkkihakemus hakijan näkökulmasta

Arvioiminen ja arvioijan ohjeet Open Badge Factoryssa

Myöntäminen / täydennyspyyntö / hylkääminen

Kiitos!

Osaamismerkkihakemukset:

tieke.fi/palvelut/all/digitaitojen-osaamismerkkijarjestelma/kouluttajakoulutus

TIEKE